

COMUNITAT CRISTIANA DEL MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

full informatiu

Anglès, 55 – BARCELONA – tel. 93 038 915
www.benedictinessantperepuelles.cat
2a època – núm. 160 – octubre 2020

Un record agraït

En aquest nou Full Informatiu volem tenir un record agraït per a l'estimat bisbe Pere Casaldàliga, missioner de l'Evangelí, teòleg de l'alliberament, poeta de la solidaritat, profeta d'esperança. Ha lluitat durant quaranta anys contra la dictadura, al costat de les comunitats indígenes.

Ha estat i continuarà essent un referent per a moltes persones creients i no creients que, com ell, volen entregar la seva vida a favor de la dignitat de tots els éssers humans, a sembrar llavors de pau, de llibertat, que lluiten per fer un món més just, més fratern, més

habitacle, per defensar els drets dels més pobres i oblidats de la societat.

Pere Casaldàliga significa austeritat, senzillesa perseverant, entrega, despreniment, sinceritat, coherència, diàleg obert amb tothom, fidelitat a la nostra i seva terra, a les seves arrels...

Amb els seus escrits, les seves poesies i sobretot amb la seva vida, el seu exemple ha il·luminat i continuarà il·luminant molts camins.

CATALINA TERRATS

UN BISBE QUE IMPRESSIONA

La mort d'un bisbe sempre és notícia, però la mort del bisbe Pere Casaldàliga és una notícia que impressiona. A tots els qui l'han conegut o han sentit parlar del que ha estat la vida d'aquest bisbe totalment únic, la seva mort és i continuarà essent motiu d'una forta impressió.

I per què tanta impressió? Perquè Casaldàliga és **un bisbe totalment evangèlic**. Ha estat un home fidel a l'Evangelí sense limitacions i fins les últimes conseqüències. És per això que ha passat la seva vida a l'Amazones, amb els més indefensos d'aquest món, vivint amb ells i com ells, amb els sense sostre i com el més desemparat. Un bisbe sense ornaments, sense palau, sense cotxe, i també era un místic, un poeta, un defensor incansable dels drets i la dignitat de tots els éssers humans. I a tot això cal afegir, que ha estat un home amb una sorprenent llibertat per dir el que havia de dir.

És per això que es pot assegurar que Pere Casaldàliga ha estat un successor perfecte dels Apòstols. Els Apòstols de Jesús es van constituir, com a tals, des del seguiment de Jesús (Mc 1,14-18) pel seguiment, (Mt 8,18-22) fins a l'última crida al seguiment, que Jesús ressuscitat va imposar a Pere (Jo 21,19). No és estrany, doncs, que un dels teòlegs més importants que ha tingut l'església els últims anys, Johann B. Metz, hagi escrit: «el coneixement de Crist no es transmet principalment a través dels conceptes, sinó en aquestes històries de seguiment».

La influència i la força que ha tingut i tindrà cada dia més la vida de Pere Casaldàliga no es troba en res més que en això: **ell ha seguit Jesús fidelment**. I per això **ha fet present Jesús** i, per tant, a Déu.

Per aquesta raó, acabo amb una pregunta incòmoda i preocupant: quants bisbes, quan surten d'aquest món, ens deixen aquest record de l'evangelí?

Certament que la mort del bisbe Casaldàliga ens impressiona i ens deixarà marcats per sempre.

JOSÉ M. CASTILLO

Religión Digital, 11 d'agost de 2020

AL NOSTRE GERMÀ BISBE PERE CASALDÀLIGA, POETA I PROFETA

Pere Casaldàliga acaba de ser cridat a la casa del Pare, Déu entranyable i de tot consol. Acaba de morir un bisbe, poeta i profeta, enamorat de Jesús i del seu poble. Des de la nostra adolescència ha estat un referent indiscutible per allò que ja deia sant Pau VI que «l'home contemporani escolta més de grat els testimonis que els mestres o, si escolta els mestres, és perquè son testimonis». De la mateixa manera deia que «serà mitjançant la seva vida, com l'Església evangelitzarà el món, és a dir, pel testimoniatge viscut de fidelitat al Senyor Jesús, de pobresa i de despreniment, de llibertat enfront dels poders d'aquest món, en una paraula, de santedat».

Pere Casaldàliga deia: «La meva consagració episcopal ha estat amb la màxima senzillesa i dins un realisme de compromís i donació inevitables. [...] Som apòstol, bisbe de l'Església de Jesús. Haig de confiar en l'Esperit del Senyor Ressuscitat que anima la seva Església. Haig de servir al poble de Déu amb tota llibertat i dedicació». Certament, ho ha fet amb fidelitat i fins al darrer alè.

Quan arriba al Brasil l'any 1968, té molt clar quin és el seu lloc i diu que «davant d'un poble, expulsat de la seva terra, perseguit, oprimat, nosaltres, com Església de Jesús, només podem seguir el mateix camí del poble, viure també marginats, incompresos, potser, de la mateixa Església, qui sap, perseguits, i si fos necessari arribar fins a la sang, com el poble generalment hi arriba». Clar i convençut deia: «les nostres causes valen més que la nostra vida, perquè són les causes que donen sentit a la vida».

Pere Casaldàliga exerceix el seu ministeri episcopal a l'estil de Jesús, el bon Pastor, a l'Evangelí. Amb quina humil finesa, tractant la gent, és capaç de dir que «no sap el nom de tots, però s'aprèn els seus ulls i, pels ulls, es crida». Per això, arribarà a dir que «és molt més important tenir la darrera sensibilitat que no la darrera paraula». Per a ell «estimar és també incomodar», la qual cosa el porta a dir que «ser amable amb

tots és més fàcil, més còmode, que ser honestament profètic amb tots. Estimar és també incomodar».

Anar al fons de l'Evangelí és veure que «no hi ha experiència de Déu sense lluita per la justícia». «La pau només és vàlida en la veritat i la justícia, qualsevol altra pau és mentida». També fent autocrítica que mereix conversió diu: «el Regne uneix, però l'Església divideix quan no coincideix amb el Regne».

És ben cert que en la seva vida hi és constant la intervenció de Déu. La força interior de l'Esperit ha mantingut sempre el caliu viu de la seva entrega a la causa del Regne, un model i un esperó per a la nostra Església.

Fem cas del que ens diu a cau d'orella. «Allò que em fa és el que dono, no allò que tinc. Com més dono més tinc, perquè soc més. Cada dia ben viscut fa una vida».

Ara a nosaltres, a tota persona de bona voluntat, ens toca seguir escoltant, pensant i pregant. Deixem que aquest bisbe fidel a Jesús, a l'Evangelí, a l'Església i al Poble, ens segueixi interpel·lant, ajudant i estimant.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA, bisbe de Mallorca
comentaris extrets del *Diario de Mallorca*, 11 d'agost 2020

Des de la reflexió

25 pensaments de Casaldàliga de la A a la Z

El bisbe claretà Pere Casaldàliga ha deixat una extensa bibliografia, a base de cartes, poemes, pregàries i dietaris que desgranen el seu pensament social i eclesial. N'oferim una tria, un vocabulari senzill, de la A a la Z, que recull bona part dels eixos que van moure aquest profeta de l'esperança:

Alliberament. «És mentida afirmar que la teologia de l'alliberament s'inspira en el marxisme: la teologia de l'alliberament s'inspira en l'Evangeli i en la pobresa. Però evidentment utilitzem categories marxistes i gràcies a Marx hem entès millor el capitalisme. Jo dic sempre que Marx a més de tenir una bona barba tenia també un bon cap que li va donar Déu».

Bellesa. «Tant de bo hi hagués una mica més de romanticisme avui, en aquesta postmodernitat, pragmatista, immediatista i crematística. Seria bo. Si no hi ha un cert romanticisme no hi ha bellesa a la vida, no hi ha sentiment».

Celibat. «Mai no he condemnat el celibat. Ben al contrari: jo, personalment, he optat pel celibat i fins ara m'hi mantinc sense penediment. Ja he format molts seminaristes i religiosos en aquesta opció. M'agradaria, això sí, que es desvinculés el celibat del sacerdoti, per tal que el celibat sigui sempre una vocació, un testimoni lliure d'oblació evangèlica».

Diàleg amb els laics. «Som rabiosament clericalistes, jeràrquics; ens enganyem amb una sorprenent facilitat pel que fa a les nostres benèvols concessions. ¿Què més volen ells? Som nosaltres, els bisbes, i en part també els pares, els que la sabem llarga... És difícil fer-se a la idea viscuda que el carisma del servei reclama una actitud real d'escolta i de diàleg i de caminar de costat».

Esperança. «És Quaresma. La Pasqua arriba de nou, dura i gloriosa. Cal ser pobre, impotent. Cal esperar contra tota esperança. Si bé no és gens fàcil compaginar les urgents exigències de la supervivència d'aquest poble meu amb la veritat o el miratge de l'esperança que portem a dins d'una fe tradicionalment considerada cristiana. La radicalitat no es controla com aquell qui res. I l'amor és radical».

Fe. «Déu és bo, més del que pensem o creiem, més del que diuen les nostres interpretacions de la Bíblia i de la Moral. [...] És necessari reobrir sempre l'horitzó de la confiança i refermar cada dia la fe en aquest amor esplèndid en Déu. Ens acostumem fàcilment a mesurar el cor de Déu per les estretors del nostre cor humà».

Guerrilles. «Lamento l'existència de les guerrilles, admiro la ¿utòpica? generositat de molts guerrillers, però, sobretot, condemno

inexorablement les causes que provoquen les guerrilles. I en principi, em sembla més digne un guerriller que un dictador».

Humanitzar-se. «La tasca més essencial de la humanitat és la tasca d'humanitzar-se. Humanitzar la humanitat és la missió de tots, de totes, de cadascun i cadascuna de nosaltres. La ciència, la tècnica, el progrés només són dignes del nostre pensament i les nostres mans si ens humanitzen més».

Identificació amb l'Església. «Totes les meves rebel·lies i llibertats han estat fruit de la meua identificació amb l'Església. M'ha fet mal, me'n fa, perquè l'estimo. Perquè l'estimo, la vull diferent. Puc criticar-la i fins i tot violentar-la, perquè és també meua».

Justícia i pau. «La pau només és vàlida en la veritat i en la justícia. Qualsevol altra pau és mentida, hipòcrita explotació (o covarda connivència). Quan Crist donava la seva pau, accentuant que no era “com el món la dona”, volia sens dubte dir alguna cosa».

Kaiabi. «Un matrimoni kaiabi, que no és cristià, em demana una reza, una benedicció, per a la seva nena —d'un any potser— que ha estat a les portes de la mort per una pulmonia. Beneixo la petita amb tota la seva ànima. Perquè es curi, perquè sigui una índia feliç».

Lideratge. «Potser estic descobrint millor la meua missió d'escolta i diàleg, d'estímul i companyia. Estar una mica, sempre, amb tothom i a tot arreu. Donant suport sense manar. Assumint sense imposar».

Lluitar sense odi. «Cal lluitar sense odi, estimar l'enemic, fer la guerra en pau, diu el Senyor. Les ires, les armes fins i tot, la sang, les repressions i agressions d'aquests dies, ens criden a una més gran comprensió, a una caritat —malgrat tot—, a la pau de Crist, al capdavant».

Missioner claretà. «La definició que del missioner claretà ens havia llegat el fundador demanava això: “un home inflammat de caritat, que abusava per allà on passava”».

No-violència. «Confesso que no m'agrada parlar ni de violència ni de no-violència. M'agradaria més que es parlés, com a programa, de justícia, de llibertat, d'amor. I que quan es parlés de violència o no-violència, es fulminés abans —conseqüentment— la violència més gran que és aquí, institucionalitzada, oficialment justificada, diplomàticament tolerada i dialogada, i que provoca, per reacció, tantes altres violències molt menors».

Ordenació episcopal. «La teva mitra serà un barret de palla sertanejo; el sol i el clar de lluna; la pluja i la serena; la mirada dels pobres amb els quals camines i la mirada gloriosa de Crist, el Senyor. El teu bàcul serà la Veritat de l'Evangeli i la confiança del poble en tu. El teu anell serà la fidelitat a la Nova Aliança de Déu Alliberador i la fidelitat al poble d'aquesta terra. No tindràs altre escut que la força de l'esperança i la llibertat dels fills de Déu, ni faràs servir altres guants que el servei de l'amor».

Política. «S'ha de fer política, sí senyor, i no es pot fer religió veritable, sobretot religió cristiana, si no es fa també política. [...] Si no em preocupo de la terra, de la salut, de l'educació, de les comunicacions, fins i tot de les vacances per descansar, no m'estic preocupant de la vida humana. Perquè jo m'he de preocupar de la vida en aquest món; la vida en l'altre món és un assumpte de Déu que Ell resoldrà molt bé, perquè allà hi haurà la vida i vida en abundància per a tots».

Qüestionar. «Vam comprovar tots que hi ha una certa por en l'Església oficial a l'hora de manifestar-se en problemes socials coneguts. Hi ha molta política anomenada prudència; potser sincera, potser ingènua, potser covarda i massa compromesa.»

Resurrecció. «Crec en la Resurrecció amb un concretíssim realisme per exigència de la mateixa realitat, deshumanitzada i cruel».

Socialització. «En aquest continent, si no s'aconsegueix una certa socialització de la terra, i també de l'educació, de la sanitat, de les comunicacions... no hi haurà democràcia ni pau. Tota acumulació suposa exclusió».

Terra. «Anem descobrint que la terra és la gran criatura de Déu i que per això mateix, pel fet de ser criatura, és limitada. Penso que aquest sentit de la coresponsabilitat de la creació és la moralitat de la història

humana. Som corresponsables no sols de la pròpia vida personal i de la vida dels altres, sinó també de les aigües, de la terra, de la fauna, de la flora i de l'univers».

Utopia. «La utopia ens obliga a anar trencant esquemes. [...] Hauríem de trencar una sèrie d'esquemes que tenim al cap i al cor que no corresponen al Déu de la vida. Perquè Déu no va fer motllos, ens va fer lliures d'esperit».

Vellesa. «Em sembla que la vellesa és una espècie de sagrament. Tot i que perds oïda, hi sents més, perquè escoltes la vida, no els sorolls... I compares, saps relativitzar més. A la llum de la mort, la vida adquireix un pes específic, més definitiu».

Xais. Els de dalt s'hauran d'acostumar —ens haurem, perquè jo també estic una mica entre els de dalt— a escoltar la veu dels germans de baix. I els de baix hauran d'exercitar, cada dia amb més llibertat i normal freqüència, també amb major responsabilitat i risc, el seu dret i el seu deure de parlar amb els de dalt i amb els del costat. I hauran de reconèixer, els de baix en els de dalt, la seva pròpia llibertat i responsabilitat, i el seu ministeri propi de pasturar el ramat (un ramat d'humans fills de Déu, no de xais!)».

Zel apostòlic. «A un rígid mestre dels meus anys de filosofia, quan se m'esquerdava tot l'arrebossat exterior del noviciat, li dec el fet d'haver-me trobar amb Pau. Una mica fanàtica-ment, potser, perquè engolíem les epístoles de memòria, en llatí, i els més agosarats en grec, de fet vaig trobar sant Pau. I, a partir d'ell, la Bíblia, així en bloc, el Misteri de Crist, la Història de la Salvació».

Catalunya Religió
10 d'agost de 2020